ROZHODNUTIA

ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2020/654

z 13. mája 2020

o vnútroštátnych ustanoveniach o malých a stredne veľkých spaľovacích jednotkách, ktoré oznámilo Nemecko

[oznámené pod číslom C(2020) 2986]

(Iba nemecké znenie je autentické)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114 ods. 6,

keďže:

I. SKUTKOVÝ STAV A KONANIE

(1) Listom z 29. novembra 2019 Nemecko v súlade s článkom 114 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) oznámilo Komisii svoj zámer zachovať určité vnútroštátne ustanovenia týkajúce sa kotlov na tuhé palivo, v súlade s nemeckým nariadením o malých a stredných spaľovacích jednotkách [Verordnung über kleine und mittlere Feuerungsanlagen] z 26. januára 2010 ([1]) (ďalej „1. BImSchV“). Nemecko považuje za potrebné zachovať tieto vnútroštátne ustanovenia po nadobudnutí účinnosti nariadenia Komisie (EÚ) 2015/1189 ([2]) z dôvodov súvisiacich s ochranou ľudského zdravia a životného prostredia.

1. *PRÁVNE PREDPISY ÚNIE*

1.1. ČLÁNOK 114 ODS. 4 A 6 ZFEÚ

(2) V článku 114 ods. 4 ZFEÚ sa stanovuje, že „ak po prijatí harmonizačného opatrenia Európskym parlamentom a Radou, Radou alebo Komisiou členský štát, z dôležitých dôvodov uvedených v článku 36 alebo týkajúcich sa ochrany životného alebo pracovného prostredia považuje za nevyhnutné zachovať vnútroštátne ustanovenia, upovedomí o nich Komisiu a uvedie dôvody ich zachovania“.

(3) Podľa článku 114 ods. 6 ZFEÚ Komisia do šiestich mesiacov po oznámení uvedenom v článku 114 ods. 4 dané vnútroštátne ustanovenia schváli alebo zamietne na základe overenia, či neslúžia svojvoľnej diskriminácii alebo skrytému obmedzovaniu obchodu medzi členskými štátmi a či nebránia fungovaniu vnútorného trhu.

1.2. SMERNICA 2009/125/ES O POŽIADAVKÁCH NA EKODIZAJN ENERGETICKY VÝZNAMNÝCH VÝROBKOV

(4) V smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES ([3]) sa stanovujú požiadavky, ktoré musia spĺňať energeticky významné výrobky, na ktoré sa vzťahujú vykonávacie opatrenia, aby sa mohli uviesť na trh alebo do prevádzky. Uvedená smernica prispieva k udržateľnému rozvoju zvyšovaním energetickej účinnosti a úrovne ochrany životného prostredia.

([1]) https://www.gesetze-im-internet.de/bimschv_1_2010/BJNR003800010.html.

([2]) Nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1189 z 28. apríla 2015, ktorým sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES, pokiaľ ide o požiadavky na ekodizajn kotlov na tuhé palivo (Ú. v. EÚ L 193, 21.7.2015, s. 100).

([3]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES z 21. októbra 2009 o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn energeticky významných výrobkov (Ú. v. EÚ L 285, 31.10.2009, s. 10).

(5) Podľa článku 6 ods. 1 smernice 2009/125/ES „Členské štáty na svojich územiach nezakážu, neobmedzia ani nebránia uvedeniu na trh takého výrobku, ktorý spĺňa všetky príslušné ustanovenia uplatniteľného vykonávacieho opatrenia a na ktorom je umiestnené označenie CE v súlade s článkom 5, a/alebo jeho uvedeniu do prevádzky z dôvodu požiadaviek na ekodizajn týkajúcich sa parametrov ekodizajnu uvedených v časti 1 prílohy I, na ktoré sa vzťahuje uplatniteľné vykonávacie opatrenie.“

(6) Podľa článku 6 ods. 2 smernice 2009/125/ES „Členské štáty na svojich územiach nezakážu, neobmedzia ani nebránia uvedeniu na trh takého výrobku, na ktorom je umiestnené označenie CE v súlade s článkom 5, a/alebo jeho uvedeniu do prevádzky z dôvodu požiadaviek na ekodizajn týkajúcich sa parametrov ekodizajnu uvedených v časti 1 prílohy I, pre ktorý sa v uplatniteľnom vykonávacom opatrení ustanovuje, že nie sú potrebné žiadne požiadavky na ekodizajn.“

(7) Podľa smernice 2009/125/ES „požiadavka na ekodizajn“ je akákoľvek požiadavka ohľadom výrobku alebo akákoľvek požiadavka ohľadom navrhovania výrobku, ktorá má zlepšiť jeho environmentálne vlastnosti, alebo akákoľvek požiadavka na poskytnutie informácií týkajúcich sa environmentálnych aspektov výrobku.

(8) Podľa článku 15 smernice 2009/125/ES sa požiadavky na ekodizajn majú stanoviť v súlade s prílohou I („Metóda určovania všeobecných požiadaviek na ekodizajn“) a prílohou II („Metóda určovania špecifických požiadaviek na ekodizajn“).

(9) Cieľom všeobecných požiadaviek na ekodizajn je zlepšiť environmentálne vlastnosti výrobkov s dôrazom na ich dôležité environmentálne aspekty bez toho, aby sa určovali hraničné hodnoty. Cieľom špecifických požiadaviek na ekodizajn je zlepšiť vybraný environmentálny aspekt výrobku. Môžu mať formu požiadaviek na zníženú spotrebu konkrétneho zdroja, ako napríklad limit čerpania zdroja v rôznych fázach životného cyklu výrobku, ak je to vhodné.

1.3. NARIADENIE (EÚ) 2015/1189, POKIAĽ IDE O POŽIADAVKY NA EKODIZAJN KOTLOV NA TUHÉ PALIVO

(10) Nariadenie (EÚ) 2015/1189 sa prijalo v rámci smernice 2009/125/ES. V súlade s postupom stanoveným v smernici 2009/125/ES uskutočnila Komisia prípravnú štúdiu s cieľom analyzovať technické, environmentálne a hospodárske aspekty kotlov na tuhé palivo, ktoré sa bežne používajú v domácnostiach a na komerčné účely. Štúdia sa uskutočnila v spolupráci so zúčastnenými a zainteresovanými stranami z Únie a tretích krajín a výsledky sú verejne prístupné.

(11) Environmentálne aspekty kotlov na tuhé palivo, ktoré boli identifikované ako významné na účely nariadenia (EÚ) 2015/1189, sú spotreba energie vo fáze používania a emisie tuhých častíc (prachu), plynných organických zlúčenín, oxidu uhoľnatého a oxidov dusíka vo fáze používania.

(12) V prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2015/1189 sa preto stanovujú špecifické požiadavky na ekodizajn, ktoré sa od 1. januára 2020 uplatňujú na kotly na tuhé palivo, a stanovuje sa v nej najmä, že sezónne emisie vykurovania priestoru, pokiaľ ide o tuhé častice, nesmú byť v prípade kotlov na tuhé palivo s automatickým prikladaním vyššie ako 40 mg/m^3 a v prípade kotlov na tuhé palivo s ručným prikladaním vyššie ako 60 mg/m^3. Uvedené požiadavky sa majú splniť v prípade uprednostňovaného paliva a všetkých iných vhodných palív pre daný kotol na tuhé palivo.

(13) Merania a metodika výpočtu sú stanovené v prílohe III nariadenie (EÚ) 2015/1189.

2. *OZNÁMENÉ VNÚTROŠTÁTNE USTANOVENIA*

(14) Vnútroštátne ustanovenia, ktoré oznámilo Nemecko, sú tieto ustanovenia 1. BImschV:

a) Paragraf 5 odsek 1, v ktorom sa stanovujú emisné limity a metodika merania pre tuhé častice („prvé ustanovenie“). Tieto sa líšia od limitov a metodiky merania uplatniteľných od 1. januára 2020 podľa nariadenia (EÚ) 2015/1189;

b) Paragraf 4 odsek 1 v spojení s paragrafom 3, v ktorom sa uvádza úplný zoznam palív, ktoré možno používať pri vykurovacích zariadeniach („druhé ustanovenie“). Nariadenie (EÚ) 2015/1189 takýto úplný zoznam neobsahuje;

c) Paragraf 5 odsek 4, v ktorom sa požaduje, aby kotly na tuhé palivo boli vybavené zásobníkmi teplej vody („tretie ustanovenie“). Nariadenie (EÚ) 2015/1189 takúto požiadavku neobsahuje;

d) Paragraf 14 a paragraf 15 odsek 1, pokiaľ ide o monitorovanie nových a výrazne upravených spaľovacích jednotiek („štvrté ustanovenie“). Nariadením (EÚ) 2015/1189 sa stanovujú požiadavky, ktoré sa musia dodržať v čase uvádzania kotlov na tuhé palivo na trh, a neuvádzajú sa v ňom ustanovenia na ich ďalšie monitorovanie.

3. *POSTUP*

(15) Nemecko listom z 29. novembra 2019 oznámilo Komisii, že chce zachovať vnútroštátne ustanovenia týkajúce sa kotlov na tuhé palivo v rámci 1. BImSchV.

(16) Listom z 10. januára 2020 Komisia potvrdila, že jej bolo doručené oznámenie a že lehota šiestich mesiacov na overenie podľa článku 114 ods. 6 ZFEÚ sa začala 30. novembra 2019, t. j. v deň nasledujúci po doručení oznámenia.

(17) Komisia uverejnila oznámenie v *Úradnom vestníku Európskej únie* ([4]) s cieľom informovať zainteresované strany o vnútroštátnych ustanoveniach Nemecka, ako aj o dôvodoch, na ktoré sa v súvislosti so žiadosťou odvoláva. Listom zo 6. februára 2020 Komisia o oznámení informovala ostatné členské štáty a štáty EZVO a dala im, ako aj príslušným subjektom možnosť predložiť pripomienky do 30 dní. Komisii boli doručené pripomienky Cypru, Českej republiky a spoločný list od Deutsche Umwelthilfe e.V., ClientEarth, Air Pollution & Climate Secretariat, Európskeho úradu pre životné prostredie, Green Transition Denmark a ECOS.

(18) Cyprus nenamieta proti žiadosti Nemecka o zachovanie prísnejších vnútroštátnych ustanovení a konštatuje, že dôvody, ktoré poskytlo Nemecko, sú konkrétne a úplne zdokumentované. Cyprus sa navyše domnieva, že zamietnutie oznámenia Nemecka by nakoniec viedlo k zhoršeniu kvality ovzdušia.

(19) Česká republika pozitívne vníma a podporuje nemecké oznámenie o zachovaní vnútroštátnych ustanovení, ktoré sa odchyľujú od požiadaviek na ekodizajn kotlov na tuhé palivo.

(20) Organizácie uvedené v odôvodnení 17 v spoločnom liste uviedli, že žiadosť nemeckej vlády je potrebná a primeraná na ochranu ľudského zdravia a životného prostredia.

(21) Komisia listom z 18. februára 2020 požiadala Nemecko o poskytnutie doplňujúcich informácií. Komisii boli tieto informácie doručené listom zo 4. marca 2020.

II. **POSÚDENIE**

1. *PRÍPUSTNOSŤ*

(22) Podľa článku 114 ods. 4 a 6 ZFEÚ môže členský štát po prijatí harmonizačného opatrenia zachovať svoje prísnejšie vnútroštátne ustanovenia z dôležitých dôvodov uvedených v článku 36 ZFEÚ alebo z dôvodov týkajúcich sa ochrany životného alebo pracovného prostredia, a to za predpokladu, že tieto vnútroštátne ustanovenia oznámi Komisii a Komisia uvedené opatrenia schváli.

(23) Komisia zastáva názor, že článok 114 ods. 4 a 6 ZFEÚ možno uplatniť len vtedy, ak sa vnútroštátne ustanovenia odchyľujú od osobitných ustanovení harmonizačného opatrenia. Ak sa teda ustanovenia oznámené podľa článku 114 ods. 4 netýkajú požiadaviek, na ktoré sa vzťahuje harmonizačné opatrenie, ich oznámenie sa vyhlási za neprípustné.

(24) Na základe uvedených predpokladov je prípustnosť žiadosti v prípade každého zo štyroch nemeckých ustanovení podrobne opísaná ďalej v texte.

1.1. PRVÉ USTANOVENIE: PRAHOVÁ HODNOTA EMISIÍ TUHÝCH ČASTÍC

(25) V nariadení (EÚ) 2015/1189 sa stanovujú osobitné požiadavky na ekodizajn pre rôzne parametre kotlov na tuhé palivo vrátane emisií tuhých častíc.

(26) Nemecké ustanovenia týkajúce sa emisií tuhých látok, ktoré boli oznámené Komisii, obsahujú kvantifikované požiadavky na výrobok a ich účelom je merateľne zlepšiť jeho environmentálne vlastnosti. Predstavujú preto osobitné požiadavky na ekodizajn v zmysle smernice 2009/125/ES.

([4]) Ú. v. EÚ C 42, 7.2.2020, s. 2.

(27) Keďže podľa 1. BImSchV sa v prípade kotlov na tuhé palivo emisie tuhých častíc merajú do štyroch týždňov od montáže, musí sa uskutočniť postup posudzovanie zhody v zmysle nariadenia (EÚ) 2015/1189, ktorým je vnútorná kontrola návrhu stanovená v prílohe IV k smernici 2009/125/ES alebo systém riadenia stanovený v prílohe V k danej smernici. Na tomto základe, za porovnateľných, nie však nevyhnutne rovnocenných okolností, sa v paragrafe 5 1. BImSchV pri 10 % obsahu kyslíka stanovuje limitná hodnota pre emisie na úrovni 27,5 mg/m³, pričom v nariadení (EÚ) 2015/1189 sa v prípade kotlov na tuhé palivo s automatickým prikladaním stanovuje limitná hodnota na úrovni 40 mg/m³ a v prípade kotlov na tuhé palivo s ručným prikladaním na úrovni 60 mg/m³.

(28) Nemecké ustanovenia týkajúce sa emisií tuhých častíc sa preto odchyľujú od ustanovení nariadenia (EÚ) 2015/1189 tým, že sú prísnejšie.

(29) V súlade s článkom 114 ods. 4 ZFEÚ bolo oznámenie Nemecka doplnené opisom dôvodov týkajúcich sa ľudského zdravia, ktoré predstavuje dôležitý dôvod uvedený v článku 36 ZFEÚ, a ochrany životného prostredia. Bolo k nemu pripojené aj posúdenie vplyvu na obchod.

(30) Komisia sa preto domnieva, že žiadosť, ktorú Nemecko predložilo s cieľom získať povolenie na zachovanie svojich vnútroštátnych ustanovení o emisiách tuhých častíc, je podľa článku 114 ods. 4 ZFEÚ prípustná.

1.2. DRUHÉ USTANOVENIE: POUŽITEĽNÉ PALIVÁ

(31) V paragrafe 3 1. BImSchV sa stanovuje reštriktívny zoznam palív, ktoré sa môžu používať vo vykurovacích zariadeniach.

(32) Keďže toto ustanovenie sa týka spotreby energie a iných zdrojov počas fázy používania kotlov na tuhé palivo a predpokladaných emisií do ovzdušia, vody alebo pôdy, nemecké ustanovenia týkajúce sa použiteľných palív predstavujú požiadavky na ekodizajn v zmysle smernice 2009/125/ES.

(33) Podľa článku 6 ods. 2 smernice 2009/125/ES „Členské štáty na svojich územiach nezakážu, neobmedzia ani nebránia uvedeniu na trh takého výrobku, na ktorom je umiestnené označenie CE v súlade s článkom 5, a/alebo jeho uvedeniu do prevádzky z dôvodu požiadaviek na ekodizajn týkajúcich sa parametrov ekodizajnu uvedených v časti 1 prílohy I, pre ktorý sa v uplatniteľnom vykonávacom opatrení ustanovuje, že nie sú potrebné žiadne požiadavky na ekodizajn“.

(34) V nariadení (EÚ) 2015/1189 sa nestanovujú požiadavky na ekodizajn týkajúce sa použiteľných palív pre kotly na tuhé palivo. Hoci sa v prípravnej štúdii, ktorá mala slúžiť ako základ pre vykonávacie opatrenie, dospelo k záveru, že „ďalšie požiadavky týkajúce sa parametrov ekodizajnu pre výrobky uvedené v časti 1 prílohy I k smernici 2009/125/ES nie sú v prípade kotlov na tuhé palivo potrebné“ ([5]), v nariadení (EÚ) 2015/1189 sa nestanovuje, že požiadavky na ekodizajn týkajúce sa použiteľných palív nie sú potrebné ([6]).

(35) Použiteľné palivá teda nie sú harmonizovanou požiadavkou na ekodizajn v zmysle nariadenia (EÚ) 2015/1189.

(36) Komisia sa preto domnieva, že žiadosť, ktorú Nemecko predložilo s cieľom získať povolenie na zachovanie svojich vnútroštátnych ustanovení o použiteľných palivách, je podľa článku 114 ods. 4 ZFEÚ neprípustná.

1.3. TRETIE USTANOVENIE: ZÁSOBNÍKY TEPLEJ VODY

(37) Povinnosti týkajúce sa montáže zásobníkov teplej vody spolu s kotlami na tuhé palivo uvedené v paragrafe 5 odseku 4 1. BImSchV sa netýkajú dizajnu výrobku, požiadavky na poskytnutie informácií ani požiadavky na výrobcu. Nepredstavujú preto požiadavky na ekodizajn v zmysle smernice 2009/125/ES.

(38) Komisia sa preto domnieva, že žiadosť, ktorú Nemecko predložilo s cieľom získať povolenie na zachovanie svojich vnútroštátnych ustanovení o zásobníkoch teplej vody, je podľa článku 114 ods. 4 ZFEÚ a s ohľadom na smernicu 2009/125/ES neprípustná.

([5]) Odôvodnenie 5 nariadenia (EÚ) 2015/1189.

([6]) Naopak, napríklad v článku 3 nariadenia Komisie (EÚ) č. 547/2012 z 25. júna 2012, ktorým sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES, pokiaľ ide o požiadavky na ekodizajn vodných čerpadiel (Ú. v. EÚ L 165, 26.6.2012, s. 28), sa stanovuje, že „Pokiaľ ide o akýkoľvek iný parameter ekodizajnu uvedený v časti 1 prílohy I k smernici 2009/125/ES, nie je potrebná žiadna požiadavka na ekodizajn“.

1.4. ŠTVRTÉ USTANOVENIE: MONITOROVANIE

(39) Overovanie správnej prevádzky vykurovacích zariadení vykonávané kominármi, ktoré sa stanovuje v paragrafoch 14 a 15 1. BImSchV, nie je parametrom ekodizajnu, požiadavkou na poskytnutie informácií ani požiadavkou na výrobcu. Nepredstavuje preto požiadavku na ekodizajn v zmysle smernice 2009/125/ES.

(40) Komisia sa preto domnieva, že žiadosť, ktorú Nemecko predložilo s cieľom získať povolenie na zachovanie svojich vnútroštátnych ustanovení o overovaní správnej prevádzky vykurovacích zariadení vykonávanom kominármi, je podľa článku 114 ods. 4 ZFEÚ a s ohľadom na smernicu 2009/125/ES neprípustná.

2. *POSÚDENIE PODSTATY VECI*

(41) V článku 114 ods. 4 ZFEÚ sa ustanovuje, že „ak po prijatí harmonizačného opatrenia členský štát, z dôležitých dôvodov uvedených v článku 36 alebo týkajúcich sa ochrany životného alebo pracovného prostredia, považuje za potrebné zachovať vnútroštátne ustanovenia, upovedomí o nich Komisiu a uvedie dôvody ich zachovania“.

(42) Súdny dvor Európskej únie v tejto súvislosti rozhodol, že „členský štát môže založiť svoju žiadosť na zachovaní už existujúcich vnútroštátnych ustanovení o posúdení rizika pre verejné zdravie, ktoré sa líši od posúdenia prijatého zákonodarcom Spoločenstva v čase, keď prijímal harmonizačné opatrenie, od ktorého sa dané vnútroštátne ustanovenia odchyľujú. Na tento účel prináleží žiadajúcemu členskému štátu, aby preukázal, že uvedené vnútroštátne ustanovenia zabezpečujú úroveň ochrany zdravia, ktorá je vyššia ako úroveň dosiahnutá harmonizačným opatrením Spoločenstva, a že neprekračujú rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie daného cieľa“ ([7]).

(43) Okrem toho podľa článku 114 ods. 6 prvého odseku ZFEÚ „Komisia do šiestich mesiacov po oznámení uvedenom v odsekoch 4 a 5 dané vnútroštátne ustanovenia schváli alebo zamietne na základe overenia, že neslúžia svojvoľnej diskriminácii alebo skrytému obmedzovaniu obchodu medzi členskými štátmi, a nebránia fungovaniu vnútorného trhu“.

(44) Komisia preto musí najmä posúdiť, či sú vnútroštátne ustanovenia opodstatnené na základe dôležitých dôvodov uvedených v článku 36 ZFEÚ alebo z dôvodov, ktoré sa týkajú ochrany životného alebo pracovného prostredia, a či neprekračujú rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie oprávneného sledovaného cieľa.

(45) Treba uviesť, že z hľadiska časového rámca stanoveného článkom 114 ods. 6 ZFEÚ Komisia pri preskúmavaní, či sú vnútroštátne opatrenia oznámené podľa článku 114 ods. 4 ZFEÚ opodstatnené, musí vychádzať z odôvodnenia predloženého oznamujúcim členským štátom. Dôkazné bremeno znáša členský štát, ktorý chce zachovať svoje vnútroštátne ustanovenia.

2.1. STANOVISKO NEMECKA

(46) Nemecko sa domnieva, že existujúce vnútroštátne ustanovenia sú prísnejšie ako ustanovenia nariadenia (EÚ) 2015/1189 a že ich zachovanie je odôvodnené hlavnými potrebami v zmysle článku 36 ZFEÚ, najmä potrebou chrániť ľudské zdravie, ako aj potrebou chrániť životné prostredie.

(47) Nemecko poukazuje na to, že zníženie úrovne ambícií stanovenej v 1. BImSchV by ohrozilo kvalitu ovzdušia v Nemecku, a tak by bolo v rozpore s cieľom nariadenia (EÚ) 2015/1189, ktorým je zlepšenie environmentálnych vlastností kotlov na tuhé palivo.

(48) Nemecko konštatuje, že zhoršenie kvality ovzdušia by bolo v rozpore s povinnosťou udržať úrovne tuhých častíc pod limitnými hodnotami a usilovať sa o zachovanie najlepšej kvality ovzdušia v súlade s udržateľným rozvojom, ktorá vyplýva z článku 12 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES ([8]). Nemecko takisto uvádza, že zhoršenie kvality ovzdušia by bolo v rozpore s povinnosťou neprekročiť limitné hodnoty na ochranu ľudského zdravia vyplývajúcou z článku 13 uvedenej smernice.

([7]) Vec C-3/00, Dánske kráľovstvo/Komisia Európskych spoločenstiev, EU:C:2003:167, bod 64.

([8]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES z 21. mája 2008 o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe (Ú. v. EÚ L 152, 11.6.2008, s. 1).

(49) Nemecko takisto zdôrazňuje, že uplatňovanie limitných hodnôt stanovených v nariadení (EÚ) 2015/1189 v súvislosti s emisiami tuhých častíc by ohrozilo jeho schopnosť plniť si povinnosti vyplývajúce zo smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2284 ([9]).

(50) Nemecko sa domnieva, že súčasná úroveň ochrany zdravia a života ľudí v zmysle článku 36 ZFEÚ a životného prostredia (článok 114 ods. 4 ZFEÚ) nemôže byt v Nemecku pri uplatňovaní požiadaviek nariadenia (EÚ) 2015/1189 zachovaná.

2.2. VYHODNOTENIE STANOVISKA NEMECKA

2.2.1. *Opodstatnenie na základe dôležitých dôvodov uvedených v článku 36 ZFEÚ alebo na základe ochrany životného prostredia*

(51) Pokiaľ ide o hodnotenie zdravotných a environmentálnych rizík spojených s emisiami tuhých častíc, Nemecko sa nelíši od Komisie.

(52) Pracovná skupina Medzinárodnej agentúry OSN pre výskum rakoviny jednohlasne klasifikovala znečistenie vonkajšieho ovzdušia a častice zo znečisteného vonkajšieho ovzdušia ako karcinogénne pre ľudí, a to na základe dostatočných dôkazov o karcinogenite u ľudí a pokusných zvierat, ako aj na základe mechanistických dôkazov ([10]).

(53) Európska environmentálna agentúra (EEA) vo svojej správe Kvalita ovzdušia v Európe za rok 2019 ([11]) uvádza, že v roku 2016 došlo v EÚ28 k 374 000 úmrtiam, ktoré možno pripísať jemným tuhým časticiam ($PM_{2,5}$). Podľa odhadov EEA len v Nemecku možno 59 600 predčasných úmrtí v tom istom referenčnom roku pripísať $PM_{2,5}$.

(54) Zákonodarca EÚ navyše uznal, že „zatiaľ nie je možné určiť prahovú hodnotu, pod ktorou by $PM_{2,5}$ neznamenali riziko. Preto by sa táto znečisťujúca látka nemala regulovať tým istým spôsobom ako iné látky znečisťujúce ovzdušie. Cieľom tohto prístupu by malo byť celkové zníženie pozaďových koncentrácií v mestskom prostredí, aby bolo zlepšenie kvality ovzdušia prínosom pre veľkú časť obyvateľstva“ ([12]).

(55) Riziká emisií tuhých častíc pre zdravie a život ľudí sú teda významné.

(56) Nemecké opatrenie priamo súvisí s cieľom zníženia emisií tuhých častíc, keďže stanovuje limitné hodnoty emisií pre tuhé častice, ktoré sa vzťahujú na kotly na tuhé palivo.

(57) Na tomto základe Komisia podľa článku 114 ods. 6 ZFEÚ dané vnútroštátne ustanovenia schváli alebo zamietne na základe overenia, či neslúžia svojvoľnej diskriminácii alebo skrytému obmedzovaniu obchodu medzi členskými štátmi a či nebránia fungovaniu vnútorného trhu.

2.2.2. *Neexistencia svojvoľnej diskriminácie alebo skrytého obmedzovania obchodu medzi členskými štátmi alebo prekážok pre fungovanie vnútorného trhu*

2.2.2.1. **Neexistencia svojvoľnej diskriminácie**

(58) V zmysle článku 114 ods. 6 ZFEÚ sa Komisia zaväzuje overiť, či predpokladané opatrenia neslúžia svojvoľnej diskriminácii. Podľa judikatúry Súdneho dvora ([13]), aby nedochádzalo k diskriminácii, je potrebné, aby sa podobné situácie neriešili rozdielne a aby sa rozdielne situácie neriešili rovnako.

(59) Nemecké vnútroštátne pravidlá sa vzťahujú tak na domáce výrobky, ako aj na výrobky vyrobené v iných členských štátoch. Vzhľadom na neprítomnosť akéhokoľvek dôkazu, ktorý by svedčil o opaku, Komisia dospela k záveru, že vnútroštátne ustanovenia neslúžia svojvoľnej diskriminácii.

([9]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2284 zo 14. decembra 2016 o znížení národných emisií určitých látok znečisťujúcich ovzdušie, ktorou sa mení smernica 2003/35/ES a zrušuje smernica 2001/81/ES (Ú. v. EÚ L 344, 17.12.2016, s. 1).

([10]) Monografie IARC o hodnotení karcinogénnych rizík pre ľudí (IARC monographs on the evaluation of carcinogenic risks to humans). Zväzok 109. Znečistenie vonkajšieho ovzdušia. Lyon: Medzinárodná agentúra pre výskum rakoviny.

([11]) https://www.eea.europa.eu/publications/air-quality-in-europe-2019.

([12]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES z 21. mája 2008 o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe (Ú. v. EÚ L 152, 11.6.2008, s. 1), odôvodnenie 11.

([13]) Vec C-477/14, Pillbox 38 (UK) Ltd proti Secretary of State for Health, EU:C:2016:324, bod 35.

2.2.2.2. **Neexistencia skrytého obmedzovania obchodu**

(60) Vnútroštátne opatrenia obmedzujúce používanie výrobkov, ktoré sú v súlade s harmonizačným opatrením Únie, predstavujú prekážku obchodu, pokiaľ by sa výrobky, ktoré sa zákonne umiestňujú na trh a používajú vo zvyšnej časti Únie, z dôvodu vnútroštátnych požiadaviek nemohli v praxi umiestňovať na trhu v príslušnom členskom štáte. Podmienkami stanovenými v článku 114 ods. 6 ZFEÚ sa má zabrániť tomu, aby sa obmedzenia založené na kritériách uvedených v odsekoch 4 a 5 uvedeného článku uplatňovali v prípade neprimeraných dôvodov a aby v skutočnosti predstavovali hospodárske opatrenia komplikujúce dovoz výrobkov z ostatných členských štátov, t. j. aby neboli prostriedkom nepriamej ochrany vnútroštátnej výroby.

(61) Keďže ustanovenia nemeckých právnych predpisov ukladajú prísnejšie limitné hodnoty na emisie tuhých častíc než ustanovenia nariadenia (EÚ) 2015/1189 aj pre výrobcov so sídlom v iných členských štátoch v inak harmonizovanom priestore, mohli by predstavovať skryté obmedzovanie obchodu alebo prekážku pri fungovaní vnútorného trhu. Komisia však konštatuje ([14]), že článok 114 ods. 6 ZFEÚ treba chápať v takom zmysle, že sa nesmú schváliť len tie vnútroštátne opatrenia, ktoré predstavujú neprimeranú prekážku pre vnútorný trh.

(62) Nemecko v tejto súvislosti predložilo údaje, ktoré naznačujú, že kotly na tuhé palivo sa z iných členských štátov dovážajú aj napriek existujúcim právnym predpisom. Poskytnuté údaje sa týkajú montáže kotlov na tuhé palivo, na ktoré nemecká vláda poskytuje subvencie v rámci systému stimulov pre energiu z obnoviteľných zdrojov. Z údajov vyplýva, že v rokoch 2014 až 2018 predstavovali kotly na tuhé palivo z biomasy od nemeckých výrobcov 26 až 28 % subvencovaných kotlov, zatiaľ čo v prípade iných výrobcov z Únie to bolo 70 až 72 %.

(63) Keďže neexistuje žiadny dôkaz naznačujúci, že vnútroštátne ustanovenia predstavujú v skutočnosti opatrenie na ochranu vnútroštátnej výroby, Komisie môže skonštatovať, že nie sú skrytým obmedzovaním obchodu medzi členskými štátmi.

2.2.2.3. **Neexistencia prekážok pre fungovanie vnútorného trhu**

(64) Túto podmienku nemožno vysvetľovať tak, že zakazuje schválenie akéhokoľvek vnútroštátneho opatrenia, ktoré môže ovplyvniť vytvorenie vnútorného trhu. V skutočnosti akékoľvek vnútroštátne opatrenie, ktoré sa odchyľuje od harmonizačného opatrenia a je zamerané na vytvorenie a fungovanie vnútorného trhu, vo svojej podstate predstavuje opatrenie, ktoré pravdepodobne ovplyvní vnútorný trh. Preto s cieľom zachovať predmet a účel postupu stanoveného v článku 114 ZFEÚ sa Komisia domnieva, že koncept prekážky pre fungovanie vnútorného trhu v kontexte článku 114 ods. 6 treba vo vzťahu k sledovanému cieľu chápať ako neprimeraný účinok. To znamená, že by nemal prekračovať rámec toho, čo je nevyhnutné z hľadiska dosiahnutia uvedeného cieľa.

(65) Keďže v prípade prvého oznámeného ustanovenia ide o vnútroštátne opatrenie, ktoré sa odchyľuje od harmonizačného opatrenia, jeho zachovanie pravdepodobne ovplyvní vnútorný trh.

(66) V dôsledku uplatňovania nariadenia (EÚ) 2015/1189 by sa nemecký trh otvoril novým modelom kotlov na tuhé palivo s vyšším množstvom emisií tuhých častíc, zvýšila by sa hospodárska súťaž na tomto trhu, čo by mohlo prípadne znížiť priemerné náklady na montáž. Avšak podľa údajov, ktoré poskytlo Nemecko, od nadobudnutia účinnosti vnútroštátneho opatrenia v roku 2015 nedošlo na nemeckom trhu k výraznému zvýšeniu týchto priemerných nákladov.

(67) Podľa analýzy Nemecka by uplatňovanie prahových hodnôt emisií tuhých častíc stanovených v nariadení (EÚ) 2015/1189 namiesto zachovania prahových hodnôt uvedených v platnej nemeckej legislatíve viedlo k celkovému ročnému nárastu emisií tuhých častíc v Nemecku o 1,3 kilotony. Aj keď majú prognózy obmedzený stupeň istoty, akékoľvek zvýšenie podielu kotlov na tuhé palivo s vyššími emisiami tuhých častíc by viedlo k zvýšeniu celkových emisií tuhých častíc a znečisteniu ovzdušia.

([14]) Pozri napríklad rozhodnutie Komisie (EÚ) 2018/702 z 8. mája 2018 o vnútroštátnych predpisoch o pridávaní dusitanov do určitých mäsových výrobkov, ktoré oznámilo Dánsko (Ú. v. EÚ L 118, 14.5.2018, s. 7).

(68) Súčasná nemecká legislatíva za posledné roky poskytla výrobcom stimuly, aby investovali do kotlov na tuhé palivo s nižšími emisiami s cieľom vytvoriť trh pre ich výrobky s najlepšími výsledkami. V tejto súvislosti by zníženie požiadaviek na emisie v dôsledku uplatňovania nariadenia (EÚ) 2015/1189 mohlo výrobcov odradiť od investovania do výrobkov s lepšími výsledkami.

(69) Vzhľadom na prínosy pre zdravie spojené so znížením emisií tuhých častíc, ťažkosti s určením vplyvu na obchod na základe údajov poskytnutých Nemeckom, neschopnosť určiť prahovú hodnotu, pod ktorou $PM_{2,5}$ nepredstavujú riziko, a priamu súvislosť medzi opatrením a cieľom by sa zachovanie vnútroštátnych ustanovení nemalo považovať za neprimerané vo vzťahu k sledovanému cieľu. Preto nebránia fungovaniu vnútorného trhu v zmysle článku 114 ods. 6 ZFEÚ.

(70) Na základe uvedenej analýzy sa Komisia domnieva, že podmienka súvisiaca s neexistenciou prekážok pre fungovanie vnútorného trhu je splnená, pokiaľ ide o toto oznámenie Nemecka.

III. **ZÁVER**

(71) Vzhľadom na uvedené úvahy a s prihliadnutím na pripomienky Nemecka a ostatných príslušných zainteresovaných strán Komisia zastáva Komisia názor, že:

— oznámenia týkajúce sa ustanovenia o použiteľných palivách, zásobníkov teplej vody a monitorovania vykurovacích zariadení nie sú podľa článku 114 ods. 4 ZFEÚ prípustné,

— oznámenie týkajúce sa prahových hodnôt emisií tuhých častíc sa schvaľuje,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Vnútroštátne ustanovenia týkajúce sa prahových hodnôt emisií tuhých častíc platných pre kotly na tuhé palivo, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (EÚ) 2015/1189 a ktoré sú uvedené v paragrafe 5 odseku 1 1. BImSchV sú schválené.

Článok 2

Oznámenia týkajúce sa použiteľných palív, zásobníkov teplej vody a overovania správnej prevádzky vykurovacích zariadení vykonávanej kominármi sa zamietajú ako neprípustné.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Spolkovej republike Nemecko.

V Bruseli 13. mája 2020

Za Komisiu
Kadri SIMSON
členka Komisie